

Р. В. ГУЛА

<https://orcid.org/0000-0002-8177-1565>

Харківський національний університет повітряних сил
імені Івана Кожедуба

І. Г. ПЕРЕДЕРІЙ

<https://orcid.org/0000-0001-7473-5898>

Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

ІНТЕРНЕТ-СПІЛЬНОТА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

Наукові праці МАУП. Серія Політичні науки, 2018, вип. 56(2), с. 25–34

<https://doi.org/10.32689/2523-4625-2018-02-25-34>

Проаналізовано роль та місце мережі “Інтернет” у глобальному інформаційному просторі. Розкрито зміст поняття “кіберпростір” та запропоновано авторське бачення розкриття його сутності за допомогою низки наукових підходів. Розглянуто особливості функціонування інтернет-спільноти у структурі блогосфери за допомогою соціокомунікаційних технологій.

Процеси глобалізації та модернізації сформували унікальний феномен “віртуальної інформаційної політики” як засобу реалізації та захисту національних інтересів у кіберпросторі, що в умовах стрімкого поширення новітніх інформаційних технологій вимагає побудови принципово нових засад ефективної інформаційної політики. В сучасному світі остання є прерогативою винятково розвинених держав, натомість для інших учасників інформаційно-політичного простору існує загроза своєрідного інформаційного неокolonіалізму. Як наслідок, виникає проблемна ситуація, обумовлена такими процесами: сучасний інформаційно-політичний простір, що перебуває одночасно у процесі глобалізації та тенденцій до інтеграції, уніфікації світу, характеризується відкритою та прихованою інформаційною агресією, яка виявляється через множини форм і наслідків впливу на процес формування нової соціальної моделі — інформаційного суспільства як основного суб’єкта здійснення інформаційного протиборства.

Вивченню сутності глобального інформаційного простору присвячені праці Р. Арона, Зб. Бжезинського, О. Тофлера, М. Кастельса. Серед вітчизняних авторів особливо слід відзначити праці В. П. Андрущенко, О. О. Базалука, О. Г. Бахтіярова, В. М. Бебика, А. Ф. Гуцала, О. В. Зернецької, В. Ф. Іванова, Є. А. Макаренка, які вивчають проблеми, пов’язані з тенденціями функціонування глобального комунікативного простору, визначенням місця й

ролі вітчизняних комунікативних структур і технологій у цьому процесі. Сучасна українська політична думка дедалі більше зближується з практикою політичного менеджменту й управління, зосереджує увагу на дослідженнях практично значущих інформаційних аспектів національної безпеки.

У статті виокремлено особливості функціонування інтернет-спільноти в глобальному кіберпросторі.

Єдиний (глобальний) інформаційний простір формувався впродовж кількох останніх десятиліть. Цей процес був тісно пов'язаний з розвитком новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) та зростанням швидкості передачі інформації. Найвизначнішим етапом його формування стала поява та поширення *Інтернету*.

Трактування поняття “Інтернет” є досить помітною міждисциплінарною науковою проблемою. Існує розмаїття дефініцій, серед яких і ті, що наголошують на його утилітарних характеристиках, так і певною мірою метафоричні варіанти. Під Інтернетом розуміють і “ланцюг комп'ютерних мереж, які можна тлумачити як найпростіший і найдешевший засіб обміну інформацією між бізнесом та іншим світом” [1], і “глобальну децентралізовану мережу, яка не має органу управління” [2, 21], і “глобальну комп'ютерну мережу, що об'єднує мільйони комп'ютерів по всьому світу ...глобальний засіб обміну інформацією,... “інформаційну супермагістраль” [3, 64]; “всесвітню мережу, яка схожа на павутиння із лісових стежок, де кожен може зайти у хащі й робити там те, що захоче” [4].

В Інтернеті виникла унікальна соціальна спільнота – так зване *Інтернет-середовище*, яке може бути визначено як “особливий агент, що формує автономну реальність і впливає на специфіку взаємодії індивідів у новому соціальному просторі. Власне, Інтернет-середовище є однією зі сфер розподілу суспільства на реальне й віртуальне” [5]. Позитивною рисою цього середовища є те, що сучасний Інтернет – це не просто конгломерат комп'ютерних мереж, а й “новостворена спільнота пов'язаних кіберсоціальними мережами людей, які активно діють у цьому новому середовищі. Інтернет – одна з найбільш перспективних на сьогодні технічних можливостей забезпечення міжкультурної взаємодії і співробітництва” [6]. В Інтернет-середовищі створюються окремі об'єднання людей за інтересами чи напрямками діяльності [7], так звані “Інтернет-спільноти”, які мають специфічні ознаки. До них слід віднести такі.

1. Подібність до наднаціональних інформаційних корпорацій та здатність конкурувати з ними.
2. Володіння певним суверенітетом, що дає можливість цим спільнотам вступати в геополітичну конкуренцію за сфери впливу.
3. Здатність до мобілізації інтелектуальних ресурсів (особливо важливою ця характеристика є в умовах ведення інформаційної війни).
4. Виняткова спроможність проникати до будь-яких соціальних структур.
5. Готовність до модернізації та можливість “мімікрії” в найкоротший термін.

6. Створення для реалізації заздалегідь визначених цілей інформаційно-психологічної діяльності.
7. Наявність мотивуючої ідеології, знаків, символів.
8. В умовах інформаційного протистояння (чи навіть реальних військових конфліктів) вербування “агентів” для ведення широкомасштабної розвідувальної, диверсійної і партизанської війни в інформаційно-психологічному просторі держав-конкурентів. Усі ці спільноти та об’єднання є множинність не віртуальних, а реальних учасників. Проблема людини в інформаційному просторі має вивчатися у двох вимірах: по-перше, це дослідження віртуальності, по-друге, аналіз проблеми буття людини у віртуальному просторі.

За допомогою використання ефектів мультимедійних технологій віртуальний світ тісно переплітається з реальним. Комунікаційна система віртуальності схарактеризована Л. Земляною як така, “в якій реальність (матеріальне та символічне існування людей) цілком захоплена, занурена у віртуальні образи, у вигаданий світ, у якому через зображення передається інформація” [8].

Віртуальний простір “містить інформаційну компоненту матеріальних суб’єктів”, тобто його слід розглядати як відображення у свідомості індивіда уявлень про світ через систему цифрових кібертехнологій [9, 220].

Уперше поняття “кіберпростір” використано в 1984 р. у працях письменника У. Гібсона для позначення сукупності інформації, що міститься в комп’ютерних мережах. У дослідженнях вчених “глобальний кіберпростір” (*globalcyberspace*), мережевий інформаційний простір трактується як унікальне явище, що має тенденцію до динамічної зміни параметрів, чого не відбувається з фізичними об’єктами [10].

Кіберпростір має низку ознак і характеристик, визначальними серед яких є інформаційність, комунікативність та технологічність. Тому різноманітність підходів у визначенні сутності цього явища зумовлене надшвидким розвитком комп’ютерних технологій і процесами формування свідомості нового типу — віртуальної свідомості. Спробуємо стисло ці підходи схарактеризувати.

Віртуально-кібернетичний підхід. Відповідно до визначення командувача ВПС США М. Уінна 20 березня 2007 р. на засіданні Сенату США про створення тимчасового кіберкомандування ВПС США кіберпростір — це “середовище, в якому електронний та електромагнітний спектр використовуються для зберігання, модифікації та обміну даними через мережеві системи та відповідні фізичні інфраструктури” [11, 86].

Соціотехнічний підхід розкриває сутність кіберпростору через його інтегративну функцію, що об’єднує соціальний та технічний складники цього явища. Так. Ю. Даник твердить, що складниками кібернетичного простору є інформаційний, комунікаційний, віртуально-комп’ютерний мережевий та соціотехнічний простори [12, 57].

Віртуально-інтелектуальний підхід містить спроби осмислення ідентичності кіберпростору та інфосфери як середовищ, що, акумулюючи грандіозні масиви інформації в невизначеному та безконечному просторі-часі,

володіють “власним інтелектом”, так званим світовим розумом, можуть стихійно оновлюватися, подавати інформацію незалежно від запрограмованих кодів, операційних програм та алгоритмів. Тобто віртуально-технічне явище набуває ознак істоти з індивідуальним мисленням [13].

Космополітично-соцієтальний підхід визначає кіберпростір як середовище, в якому народжується і самореалізується космополітична свідомість, механізм комунікації якісно нового типу між суб'єктами діяльності. Цей підхід особливо наголошує на ідеологічних імперативах Інтернету щодо ліквідації кордонів, утворення єдиної “світової держави”, де люди зможуть реалізуватися незалежно від індивідуальних характеристик та ознак за принципом справедливості. Це новітнє середовище створює свої світові спільноти й прагне модернізації норм та суспільних законів відповідно до сучасних реалій інформаційного суспільства, де рівність і рівноправність онлайн мають екстраполюватись в офлайн-реальність. “Кіберпростір являє собою абсолютну модель космополісу — без кордонів, без національностей та рас, цілковиту індивідуальність кожного “громадянина” [14, 178].

Військово-прикладний підхід зараховує кіберпростір до сфери військового протиборства як комплексне середовище для застосування сил і засобів інформаційної та збройної боротьби. За визначенням Ю. Супрунова, це “мережа інфраструктури, електронні засоби та засоби поширення електромагнітних випромінювань, інші фізичні інфраструктури, сполучені з соціотехнічним простором, які використовуються для створення, зберігання, модифікації та передачі інформації, управління об'єктами (системами) та зброєю впливу на об'єкти (системи) протидіючої сторони, а також інформацію, яку вони містять” [15].

З перетворенням віртуальної реальності на життєве середовище сучасної людини, з розвитком цифрових технологій і пов'язаних з ними змін способів спілкування трансформуються також і безліч глибинних сутнісних характеристик особистості. Сучасна людина об'єктивно перебуває у стані системної кризи ідентичності, який спричинений комплексом протиріч між консерватизмом індустріального суспільства та творчістю й креативністю сприйняття майбутнього у прогресивному інформаційному суспільстві. Вивчення онтології віртуальності дає можливість окреслити образ віртуальної людини. По-перше, вона є осердям реальностей, джерелом і центром інтеграції множинних вимірювань віртуального як ідеального, втіленого в комунікативному просторі культури, який знаходить реальність у результаті дії її вольового акту. По-друге, віртуальна людина більш повніше визначається в полі соціального і виявляється в сукупності комунікативних практик [16, 180]. По-третє, вона цілком втрачає право на “особисте життя” та ідентифікується як “суб'єкт віртуального суспільства” в соціальному просторі безлічі електронних баз даних. Таким чином, людина стає одночасно *суб'єктом* і *об'єктом* інформаційного віртуального впливу, а також споживачем і виробником інформаційного продукту.

Суб'єкти глобального віртуального інформаційного простору характерні та унікальні. До них належать:

- віртуальна соціальна спільнота;
- онлайн-спільнота;
- мережевий соціум;
- віртуальна коаліція.

Віртуальна соціальна спільнота — це соціальна система, сукупність різних соціальних систем та їх окремих елементів, сегментів інформаційного простору, джерел інтелектуальних і матеріальних ресурсів, які існують безвідносно до реального простору-часу та об'єднані для досягнення єдиної мети за допомогою спільної ідеології, що є провідним системотворчим чинником.

Онлайн-спільнота є спільнотою суб'єктів діяльності, яка ґрунтується на масовому переносі своєї інформаційної активності та взаємодій інтернет-мереж в режим онлайн.

Мережевий соціум — це група людей, взаємодія між якими відбувається переважно в глобальних комп'ютерних мережах.

Віртуальна коаліція — це суб'єкти геополітичної конкуренції у вигляді віртуальних союзів у складі медіа-холдингів, масштаби діяльності яких мають глобальний характер.

Гіперрозвиток сучасних ІКТ спровокував появу нових професій ІТ-фахівців: програміст, системний адміністратор, perl-програміст, веб-дизайнер, системний аналітик та ін. Водночас зріс попит на “професійних комунікаторів” у мережі, що займаються деструктивно-замовною діяльністю, яка негативно впливає на якість інформаційного продукту в Інтернеті та проходить на межі легального правового поля: *розробників ботів* (спеціальних програм, що використовуються для автоматичного розповсюдження реклами (агресивний маркетинг), спаму або вірусних шкідливих програм; *хакерів*, які здійснюють DDoS-атаки на сервери та інформаційні ресурси з метою виведення систем з ладу (хакери організують віртуальні спільноти, найвідомішою серед яких є міжнародна група “Anonymous”; вони витворили окрему мережеву культуру “хакерство”, що проголошує ідеологію анархізму в мережі), *тролів*, які розміщують брутальні або провокаційні повідомлення в Інтернеті. В інформаційних війнах активно використовують потенціал цих агресивних “бійців віртуального фронту” для маніпуляцій суспільною свідомістю та шантажу держав.

Інтегрованою просторово-часовою одиницею віртуальної реальності інформаційно-комунікативної мережевої інфраструктури та однією із найбільш ефективних форм організації Інтернет-середовища у глобальному інформаційному просторі є блогосфера. *Блогосфера* є сегментом глобального інформаційного простору, який утворюється і функціонує як комплекс взаємодіючих суб'єктів віртуального середовища та джерел інформації, що формують систему інформаційно-комунікаційних зв'язків, здатну до синергетичного оновлення, трансформації, розповсюдження та кореляції інформаційних ресурсів для маніпуляції суспільною свідомістю.

Інформаційним ресурсом блогосфери є *блог* (скор. від англ. *weblog* — “мережевий журнал”) — веб-сайт або персональний сайт, який містить короткі записи тимчасової важливості та значущості, має відкритий характер і перед-

бачає обговорення, публічну полеміку в коментарях до блогзаписів або на власних блогах у середовищі мережевого спілкування. Суб'єктом віртуального середовища є *блогер* — функціонер, який веде блог. Блог також можна розуміти як персональну сторінку в Інтернеті, що містить інформацію у зворотному хронологічному порядку [17]. Сучасна блогосфера має ознаки комерціалізації (поширення реклами та просування “проплачених” тем чи персон), деперсоніфікації (блогер часто не веде блог особисто, а користується послугами професіоналів) та криміналізації (виявляється через протиправний характер делінквентної поведінки) і стає простором для розгортання суспільних практик [18]. Блогосфера виконує у суспільно-політичному житті інформаційну, експресивну, дезінформуючу, дискредитаційну, презентаційну, маркетингову та культуротворчу функції.

Об'єктивна реальність процесів глобалізації та модернізації спровокувала появу унікального соціодуховного феномену — *віртуальної культури*, яка перебуває у процесі становлення та динамічного розвитку. Варто виокремити такі її характерні риси:

- плюралізм її структурних компонентів;
- багатополюсність — відсутність провідного центру визначення ціннісних орієнтацій;
- домінування інформації у вигляді формалізованого семантичного образу;
- антиєрархічність та нелінійність у кодуванні інформації;
- інноваційність та інваріантність;
- персоналізація — орієнтація на конкретну людину;
- трансформація потреб і ціннісних орієнтацій людини.

Для сучасної віртуальної культури характерним є виявлення її через гіпертекст, який “комбінує, артикулює і виражає смисли у вигляді аудіовізуальної мозаїки, яка здатна змінювати форму залежно від цільової аудиторії” [7].

Віртуальна реальність мережевих комунікацій також має специфічні та особливі характеристики. Серед тих, що можна вважати перевагами, є:

- зручність;
- доступність;
- свобода вибору сфери спілкування;
- величезний організаційний потенціал;
- оперативність;
- практичне зняття просторових кордонів для комунікації;
- динамічність реакції користувачів на отриману інформацію;
- створення унікальних передумов для всебічного розвитку особистості.

Натомість, недоліками використання Інтернету є:

- ймовірність технічних помилок;
- створення та поширення комп'ютерних вірусів;
- інтелектуальне шахрайство та плагіат;
- культивування насилля, порнографії;
- доступність відстеження комунікацій в мережі;
- застосування для диверсійних, терористичних актів;

- розвиток хакерського середовища;
- поширення недостовірної інформації (“фейків”);
- порушення етики мережевого спілкування з метою штучного створення конфліктної ситуації (тролінг);
- кібербуллінг — приниження та переслідування у мережі Інтернет. Походить від юридичного терміна “буллінг” (від англ. *bullying*), яким позначаються дії, здатні викликати страх, приниження, чи негативно впливають на людину.

Саме наявність зазначених недоліків сприяла виникненню проблем, які можуть становити загрозу психофізичному здоров’ю та соціально-духовному стану людини. Такими проблемами, насамперед, є:

- значне переобтяження надлишком інформації сучасної віртуальної особи;
- ґрунтовні зміни типу мислення та свідомості;
- зниження рівня критичного аналізу спожитої інформації [19, 27].

Отже, тенденції до глобалізації інформатизації, пришвидшення руху інформаційних потоків та збільшення обсягів інформації призводять також до виникнення проблеми інформаційної нестабільності. Остання виявляється через такі складники:

1. Кількісна нестабільність інформації, пов’язана зі змінами її обсягів у соціальній системі суспільства, відображає одночасно і недостатність, і надлишковість інформації.

2. Якісна нестабільність, виражена в поширенні та збільшенні обсягів змістовної чи беззмістовної інформації (як парадоксальність недостатності інформації в умовах її надлишку). Це виявляється у формах інформаційного шуму (“інформаційне сміття”) та шкідливої інформації (свідоме поширення інформації з метою негативного впливу на індивідуальну та суспільну свідомість). Відбувається своєрідне порушення *інформаційного балансу*, який обумовлює гармонійний стан інформаційного простору.

3. Нестабільність обігу інформації, пов’язана з нерівномірністю інформатизації в сучасному суспільстві, оскільки різні соціальні групи та спільноти мають нерівноцінні можливості доступу до інформаційних ресурсів та участі в загальному процесі обігу інформації [20].

4. Перевантаження мережевих комунікацій, шкідливий вплив вірусів і хакерських атак.

5. Віртуалізація життя суспільства, зокрема окремих його сфер — інтернет-банкінг та комп’ютерні бази даних зумовили ймовірність загрози поширення в мережі особистої інформації, яка становить таємницю приватного життя людини та певним чином може дестабілізувати життя суспільства.

Ця сукупність виявів інформаційної нестабільності в сучасному суспільстві є підставою для виникнення *інформаційного колапсу* — стану мережевого інформаційного простору, який загрожує його сталій роботі та функціонуванню, внаслідок різкого зниження пропускну здатності каналів зв’язку та неможливості передавання збільшених обсягів трафіка.

Формування глобального інформаційного простору виявляє не лише технічні проблеми, але й значно важливіший комплекс етичних проблем. Науковці виділяють 12 сторін особистості людини, які можуть мати місце в її образі або компіюватися на певний час за окремих обставин. Особливо це виявляється у процесі залучення людини до світового комунікативного простору Інтернет [21]. Адже *homovirtues* починає вдаватися до зовсім іншого способу життя — віртуального. Він характеризується принципово новою системою світоглядних, етичних, психологічних констант, що визначають нові реалії буття людини в межах глобального інформаційного простору, який завжди виявляється на межі між реальним і віртуальним, між цивілізацією і культурою, між соціумом (рухом до соціуму) і прагненням жити власним життям (егоїзм). Така ситуація обумовлює необхідність екзистенціального вибору між віртуальним простором та неможливістю відокремлення реального від віртуального [22, 180].

Отже, глобальний інформаційний простір не створює нової ідеальної моделі людини майбутнього, а формує нові риси характеру, які, за Е. Тофлером, характеризуються так: “Нова освіта має навчати індивіда, як класифікувати та перекласифікувати інформацію, як оцінювати її достовірність, як за необхідності змінювати категорії, як переходити від конкретного до абстрактного і, навпаки, як поглянути на проблему під новим кутом зору, як займатися самоосвітою. Неграмотною в майбутньому буде не та людина, яка не вміє читати, а та, яка не навчилася вчитися” [23, 451].

Інтернет-технології стали символом сучасності, плюралізації та демократизації джерел інформації. Вони дають можливість людині шукати потрібну інформацію та обмінюватися нею. Значно зріс процес комунікації, організований за принципом піраміди, на верхівці якої — джерела інформації, в основі — безліч реципієнтів. В умовах нових інформаційних технологій спостерігається парадоксальне явище, коли у разі збільшується кількість виробників інформації й одночасно зменшується кількість споживачів, які розуміють її справжній зміст. Це породжує стресові стани людини, викликає так званий “інформаційний шок”, зумовлений можливістю людини отримувати нескінченну кількість інформації й вірогідністю одночасного “інформаційного перевантаження”.

Інформаційний простір — це специфічне середовище. У ньому помітно змінюється зміст таких явищ, як взаємодія, конкуренція у процесі спільної діяльності. У разі силового протиборства через цей простір відповідними засобами й методами здійснюється вплив на реальні бойові дії та військове й ідеологічне протистояння.

Джерела

1. *Sumner A., Dunran Gr.* E-COMMERCE. Маркетинг: Пятая волна. М.: Русская редакция, 1999. 187 с.
2. *Козье Д.* Электронная коммерция. М.: Русская редакция, 1999. 288 с.

3. Волокин А. В., Маношкин А. П., Солдатенков А. В. Электронная коммерция: учеб. пособие для служащих гос. организаций и коммерческих фирм. М.: НТЦ “Фирд-Инфо”, 2002. 272 с.
4. Зуев С. Э. Измерения информационного пространства (политики, технологии, возможности) // Музей будущего: информационный менеджмент. М.: Прогресс-Традиция, 2001. С. 230–250.
5. Вахула Б.Я. Соціальні Інтернет-мережі з позицій інтегративної парадигми // Роль суспільних наук у забезпеченні стабільності розвитку глобальних світових процесів у ХХІ ст.: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. К., 2013. С. 58–60.
6. Мироненко Г. В., Климчук Н. В. Інтернетпсихологія: напрями досліджень і перспективи розвитку // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Сер. “Филология. Социальная коммуникация”. 2008. Т. 21 (60). № 1. С. 333–337.
7. Кастельс М. Становление общества сетевых структур // Новая постиндустриальная волна на Западе: антология / Под ред. В. Л. Иноземцева. М.: Academia, 1999. С. 494–495.
8. Землянова Л. М. Сетевое общество, информационализм и виртуальная культура // Вест. Моск. ун-та. Сер. “Журналистика”. 1999. № 2. С. 58–69.
9. Иванов А. К. Глобальное информационное пространство и его место в современном международном праве // Ползуновский вестник. Барнаул: АлтГТУ. 2005. № 1. С. 219–227.
10. Bryant W. D. Cyberspacesuperiority. A conceptual model // Air & Space Power Journal. 2013. November – December.
11. Супрунов Ю. М. Нормативно-правове забезпечення розгортання систем кібернетичної оборони провідних країн світу // Інформ. безпека людини, суспільства, держави. 2011. № 1 (5). С. 85–89.
12. Даник Ю. Г. Кібернетичний простір та забезпечення кібернетичної безпеки держави // Тези доповідей ІV міжнар. наук.-техн. симпозіуму “Нові технології в телекомунікаціях” (8–21 січня 2011 р.). К.: ДУІКТ. С. 56–58.
13. Бояндин К. Инфосфера как разумная среда обитания // Проза жизни. [Электронный ресурс] URL: <http://boyandin.name/blog/590/infosfera-kak-razumnaaya-sreda-obitaniya>
14. Козуб О. О. Кіберпростір як середовище породження і самореалізації принципу космополітизму // Гуманітар. вісн. ЗДІА. 2010. № 43. С. 176–179.
15. Супрунов Ю. М. Нормативно-правове забезпечення розгортання систем кібернетичної оборони провідних країн світу // Інформ. безпека людини, суспільства, держави. 2011. № 1 (5). С. 85–89.
16. Лугуценко Т. В. Людина в структурі комунікативної реальності як суб’єкт віртуального простору // Гілея. 2014. № 81. С. 179–183.
17. Var-Pan J. Information hub blogs // Journal of Information Science. 2005. Vol. 7. № 4.
18. Castells M. The New Public Sphere: Global Civil Society, Communication Networks, and Global Governance // The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science. 2008. Vol. 616. № 1.
19. Говорухина К. А. Глобальное информационное общество и новые аспекты изучения пропаганды в контексте информационной безопасности // Человек. Общество. Управление. 2012. № 1. С. 26–31.
20. Писаренко О. Л. Розвиток сучасного суспільства в умовах інформаційної нестабільності // Розвиток сучасного суспільства в умовах глобальної нестабільності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 2013. С. 46.
21. Войтенко В. П. Феномен людини: Дванадцять дзеркал. К.: Медико-біологічне товариство “Гіпократ”, 1999. 58 с.

22. Лугуценко Т. В. Людина в структурі комунікативної реальності як суб'єкт віртуального простору // Гілея. 2014. № 81. С. 179–183.
23. Тоффлер Э. Шок будущего. М.: АСТ, 2002. 557 с.

Hula R., Perederii I. Internet Community As Phenomenon Of Modern Global Information Space.

The role and place of the Internet network in the global information space are analyzed. The content concept of “cyberspace” is revealed and the author’s vision of disclosing his essence is proposed through a number of scientific approaches. The peculiarities of functioning the Internet community in the structure blogosphere with the help of socio-communicational technologies are considered.

The processes of globalization and modernization have shaped the unique phenomenon of “virtual information policy” as a means of implementation and protection of national interests in cyberspace, which, in the conditions of rapid dissemination of the latest information technologies, requires the construction of fundamentally new principles of effective information policy. In the modern world, the latter is the prerogative of exclusively developed states; instead, for other participants in the informational and political space there is a danger of peculiar informational neo-colonialism. As a result, there is a problematic situation due to such processes: the modern information and political space, which is simultaneously in the process of globalization and trends in the integration, unification of the world, is characterized by open and hidden information aggression, which is manifested through a plurality of forms and effects of the influence on the formation of a new social model — information society as the main subject of the information confrontation.

Internet technologies have become a symbol of modernity, pluralization and democratization of information sources. They enable the person to seek and exchange the necessary information. Significantly increased the process of communication, organized on the principle of a pyramid, at the top of which — sources of information, in the basis — a lot of recipients. In the conditions of new information technologies there is a paradoxical phenomenon, when the number of manufacturers of information increases at times, and at the same time the number of consumers who understand its true meaning decreases. This causes the stressful states of a person, causes so-called “information shock” due to the ability of the person to receive infinite amount of information and the probability of simultaneous “information overload”.

Information space is a specific environment. It significantly changes the content of such phenomena as interaction, competition in the process of joint activity. In the event of forceful confrontation through this space, appropriate means and methods have an impact on real combat operations and military and ideological confrontation.

<https://doi.org/10.32689/2523-4625-2018-02-25-34>

Надійшла 14 жовтня 2018 р.